

21 (261).
KİRAKOS DANYELİYAN'IN HİKÂYESİ
(1923, Palu doğumlu)
PALULU KİRAKOS

1923'te Palu'da doğdum. Anamı, babamı Türkler öldürmüştü. Amcam beni ve erkek kardeşimi 1929'da Suriye'ye getirdi ve Nor Köyü'ndeki öksüzler yurduna yerleştirdi. Orada üç yıl kaldık. Sonra bizi Amerika'ya göndereceklerdi, ama gitmedik. Ben ve erkek kardeşim Halep'teki Zeytun Han'a, ağabeyimin yanına geldik.

1933'te Czire Telbrak Köyü'ne gittik. Orada Kürt Ermenileri çoktu. Onlar safkan Ermenilerdi; ama ana dillerini unutmuşlardı. Biz orada 1947 yılına kadar yaşadık. Kardeşlerim orada kaldılar; ben ise ailemle Ermenistan'a geldim. Yolda ilk çocuğum dünyaya geldi. Bizi Sisian'ın Sarnakunk Köyü'ne getirdiler. Geldikten üç gün sonra kolhozda çalışmaya başladım. Beni herkes çok seviyordu; diyorlardı ki "Kirakos kolhozda bir tanedir."

Ama 1949'da bir gece gelip sorup soruşturmadan dediler ki: "Başka yere taşınıyorsunuz." Arabaya bindirip götürdüler. Sonra bir yük trenine bindirip Altayski Kray'a* götürdüler. Ben, eşim Mayranuş, oğlum Vazgen suçumuzun ne olduğunu hiçbir zaman öğrenemedik. Milisler bizi KGB'ye teslim ettiler. Bize, bu Slavgorodsk Bölgesi'nin Andreyevka Köyü'nden hiçbir yere gitmeye hakkımız olmadığı söylendi. Biz sıcak ülkeden geldiğimiz için hiç sıcak tutan giysimiz yoktu. Kışın Şubat ayına kadar eksi 20 derece soğukta çarıkla çalıştım; hayvancılıkla uğraştım; ne keçe botlarım ne de sıcak tutan giysilerim vardı. Donmasınlar diye ayaklarıma çuval bezi sarıyordum. Bir tane bile paltom yoktu. Karımın mücehverlerini, çeyizindeki elbiseleri sattık ki, sıcak tutan giysiler alabilelim. Zaten Şubat ayına gelmiştik. Böyle yaşadık. Stalin'in ölümünden sonra durumumuz düzeldi. Bizi 1956'da serbest bıraktılar. Bugüne kadar suçumun ne olduğunu bilmiyorum. Suçsuz bir insandım. Kardeşlerimi orada bırakarak Vatanımı şeneltmeye geldim ki, Türkiye'deki toprakları geri alalım. "Gelin Ermenistan'da toplanın ki, topraklarımızı Türklerin elinden geri alalım" diye bize propaganda yapan Ermenistan'dan gelen delegeler değil miydi? Biz de onların sözlerine inanarak Ermenistan'a geldik.

Sonra dört çocuğum oldu. Ama Ermeni toprakları sorunu beni çok endişelendiriyor; zira Karabağ Sorunu çözümlenmediği sürece bizim o topraklarımızın sorunu da hiç çözümlenmez. Ben çok hayal kırıklığına uğradım, çok... Eğer çocuklarım Amerika'ya giderlerse ben de giderim. Eskiden dışarıya göç edenleri suçlardım; şimdi onlara söyleyecek sözüm yok.

* Altayski bölgesi (Sibirya).